

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-vjaġġi kollox kompriż (package travel) u arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004, id-Direttiva 2011/83/UE u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE

COM(2013) 512 final – 2013/0246 (COD)

(2014/C 170/12)

Relatur Ġenerali: **is-Sinjura DARMANIN**

Nhar is-6 ta' Settembru 2013 u nhar l-10 ta' Settembru 2013, il-Kunsill u l-Parlament Ewropew rispettivament iddeċidew, b'konformità mal-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jikkonsultaw lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

il-Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-vjaġġi kollox kompriż (package travel) u arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004, id-Direttiva 2011/83/UE u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE

COM(2013) 512 final– 2013/0246 (COD).

Nhar it-12 ta' Novembru 2013, il-Bureau tal-Kumitat ta' istruzzjonijiet lis-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum sabiex tipprepara l-hidma tal-Kumitat dwar is-sugġett.

Minhabba l-urġenza tal-hidma, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda matul l-494 Sessjoni Plenarja tiegħu tal-10 u l-11 ta' Diċembru 2013 (seduta tal-11 ta' Diċembru) li jahtar lis-Sinjura Darmanin bħala relatur ġenerali, u adotta din l-Opinjoni b' 96 vot favur, vot kontra u 3 astensjonijiet.

1. Rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon il-Proposta għal Direttiva dwar il-vjaġġi kollox kompriż u arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti. Huwa jagħraf li l-ambitu u d-definizzjonijiet stabbiliti fid-Direttiva jiffurmaw element prinċipali tal-proposta u għalhekk jirrakkomanda li:

- l-ivvjaġġar fuq xogħol jew tahlita ta' xogħol u divertiment li ma jinxtarax f'kuntratt qafas u li jikkostitwixxi vjaġġ kollox kompriż jew arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti jaqa' b'mod ċar taht l-ambitu ta' din il-proposta;
- l-organizzaturi tal-vjaġġi okkażjonali għandhom jaqgħu fl-ambitu ta' din id-Direttiva wkoll sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet ugwali għal kulhadd u harsien adegwat tal-konsumatur. Għalhekk it-tnehhija ta' "pakketti organizzati b'mod okkażjonali" mill-premessa 19 tal-Proposta;
- il-vjaġġi kollox kompriż u l-arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti li jkopru inqas minn 24 siegħa għandhom jiddahhlu fl-ambitu tal-proposta. Billi ż-żmien kopert huwa limitat, ir-riskju għan-negozjant huwa inqas filwaqt li l-konsumaturi jistgħu jiffaċċjaw l-istess problemi bhal f'pakketti oħra. Barra minn hekk, f'ċerti pajjiżi dan il-limitu ma jeżistix;
- id-dettalji ta' prenotazzjoni kif imsemmija fid-definizzjoni tal-arrangament tal-ivvjaġġar assistit (Artikolu 3(2)(v)) għandhom ikunu kwalunkwe dettalji tal-klijent li qed jiġi trasferit u mhux biss informazzjoni tal-kard ta' kreditu, skont il-premessa 18 tal-Proposta;
- l-aħhar sentenza ta' Artikolu 3(2)(b)(v) "mhux aktar tard minn meta l-prenotazzjoni tal-ewwel servizz hija kkonfermata" għandha tithassar billi referenza għal żmien speċifiku hija problematika u tohloq konfużjoni;
- ir-referenzi għall-"istess" proċess ta' prenotazzjoni jew prenotazzjonijiet "separati" f'Artikoli 3(2)(b)(1) u 3(5)(a) rispettivament għandhom jiġi ttrassru.

1.2 Il-KESE jappoġġja l-pass favur iktar trasparenza. Madanakollu l-metodoloġija ta' trasparenza bħal din għandha tkun ċara u Prattika għal referenza faċli u m'għandhiex tithalla għal kollox f'idejn il-bejjiegh bl-immnut.

1.3 Il-KESE jappoġġja d-disseminazzjoni tal-informazzjoni b'mezzi diġitali iżda jirrimarka li għad hemm numru ta' konsumaturi Ewropej li m'għandhomx din il-facilità, jew minhabba għażla jew minhabba aċċess limitat, u li m'għandhiex issir diskriminazzjoni kontrihom f'dak li jirrigwarda aċċess għall-informazzjoni dwar il-vjaġġi kollux kompriz tagħhom jew l-aġġornament ta' din l-informazzjoni.

1.4 Il-KESE jirrakkomanda li jiġu definiti ahjar tariffi "raġonevoli" għall-kancellazzjoni u jenfasizza li kumpens ta' EUR 100 mhux biżżejjed u jnaqqas mid-drittijiet attwali tal-konsumatur.

1.5 Il-KESE jemmen li huwa possibbli li tiġi emendata d-Direttiva 90/314/KEE billi tiġi adattata għal teknoloġiji ġodda mingħajr ma jitnaqqas il-livell ta' protezzjoni tal-konsumatur.

2. Kuntest

2.1 Id-Direttiva dwar il-vjaġġi kollux kompriz u arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti hija aġġornament tad-Direttiva dwar il-Vjaġġi Kollux Inkluz tal-1990, li ilu mistenni hafna. Din id-Direttiva aġġornata tiġbor fiha l-mezzi diġitali ġodda bhala strument li jgħin lill-konsumaturi biex jibbukkwjaw il-vaganzi tagħhom u telimina xi elementi skaduti.

2.2 Il-Kummissjoni bdiet il-hidma tagħha fuq ir-reviżjoni ta' din id-Direttiva fl-2007 permezz ta' valutazzjonijiet tal-impatt, proċess ta' konsultazzjoni u laqgħat speċifiċi mal-partijiet interessati.

3. Definizzjoni

3.1 Element prinċipali tad-Direttiva aġġornata huwa l-ambitu tagħha u d-definizzjonijiet li tipprovdi. L-ambitu jkopri firxa usa' ta' vjaġġar u jinkludi:

- vjaġġi kollux kompriz imhejjija minn qabel, offruti minn bejjiegh bl-imnut jew online;
- il-kategorija l-ġdida ta' vjaġġi kollux kompriz personalizzati offruti minn bejjiegh bl-imnut jew online;
- arrangamenti tal-ivvjaġġar personalizzati ohra (arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti) fejn bejjiegh bl-imnut jew servizz tal-ivvjaġġar online jaġixxi ta' intermedjatur.

3.2 L-ambitu tad-Direttiva ma jkoprix arrangamenti tal-ivvjaġġar indipendenti jew arrangamenti tal-ivvjaġġar fuq xogħol. L-oqsma li d-Direttiva teskludi huma definiti f'Artikolu 2. F'dan ir-rigward il-KESE jenfasizza li l-eskluzjoni taht Artikolu 2 (2)(c) m'għandha bl-ebda mod tolqot l-intraprenditur jew wiehed mill-impjegati tiegħu li jiehu bhala xogħol l-arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti, jew l-ivvjaġġar kollux kompriz, jew tahlita ta' xogħol u divertiment li ma jaqgħux taht kuntratt qafas. Għalhekk kull ma hu relatat ma' vjaġġar bħal dan għandu jaqa' taht id-definizzjoni ta' vjaġġi kollux kompriz u/jew arrangamenti tal-ivvjaġġar assistiti.

3.3 Din id-definizzjoni ġdida tiżgura li l-vjaġġi kollux kompriz ifissru iktar minn sempliciment vjaġġi kollux kompriz tradizzjonali iżda jinkludu wkoll tendenzi moderni fl-ivvjaġġar u b'hekk tkopri 23 % aktar minn dawk li jorganizzaw il-vaganzi. Id-Direttiva l-ġdida mistennija tkopri kważi nofs dawk li jorganizzaw il-vaganzi (46 %) ⁽¹⁾. Filwaqt li 7 minn 10 pakketti ta' vjaġġi kollux kompriz jinxtraw mingħand aġent tal-ivvjaġġar minn post tal-bejgħ, numru ta' konsumaturi jixtru pakketti tradizzjonali online, u l-użu tal-internet qed jiżdied ukoll għal pakketti tal-ivvjaġġar personalizzati ⁽²⁾.

3.4 Il-KESE jilqa' din id-definizzjoni ġdida u iktar wiesgħa tal-vjaġġi kollux kompriz li tindirizza kwistjonijiet relatati ma' pakketti ta' vjaġġi personalizzati li ma kinux koperti mid-Direttiva tal-1990 minkejja l-fatt li konsumaturi ġeneralment kienu taht l-impresjoni li huma koperti. Fil-fehma tal-KESE l-vjaġġi kollux kompriz mhux neċessarjament jinkludu trasport u akkomodazzjoni: minflok dawn ikunu fihom minn tal-inqas żewġ komponenti differenti, jiġifieri kiri ta' karożzi jew eskursjonijiet, trasport, akkomodazzjoni, attivitajiet sportivi jew kwalunkwe komponent li jagħmel parti minn vaganza.

3.5 Id-definizzjoni tal-vjaġġi kollux kompriz taht Artikolu 3(2) tiddefinixxi firxa wiesgħa ta' aspetti tal-ivvjaġġar kollux kompriz. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon id-definizzjoni iżda jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li d-"dettalji" stipulati f'punt 2 b(v) ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu kwalunkwe dettalji tal-prenotazzjoni ta' klijent li jiġu trasferiti u mhux biss informazzjoni tal-kard ta' kreditu kif indikat fil-Memorandum ta' Spjegazzjoni (premissa 18) tad-Direttiva. Il-KESE għalhekk jirrakkomanda li jithassru l-ahħar żewġ sentenzi ta' premissa 18. Barra minn hekk il-KESE jishaq li trasferimenti bħal dawn tad-dettalji m'għandhomx ikunu marbuta ma' mument speċifiku fiż-żmien u għalhekk jirrakkomanda li jithassar it-test ta' premissa 18 u Artikolu 3(2)b(v) "minn meta l-prenotazzjoni tal-ewwel servizz ikun ikkonfermat".

⁽¹⁾ Din id-data mehuda mill-valutazzjoni tal-impatt tal-KE SWD(2013) 263 final.

⁽²⁾ Stharriġ tal-BEUC u l-membri tiegħu dwar il-vaganzi u l-ivvjaġġar.

3.6 Il-KESE jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li d-Direttiva għandha tapplika wkoll għal dawki li okkażjonalment jorganizzaw xi vjaġġi kolloxi kompriż. Ir-reponsabbiltajiet u d-dmirijiet tagħhom għandhom jiġu koperti wkoll. Dan jiżgura li l-konsumatur jithares irrispettivament minn min ikun qed jorganizza l-vjaġġ, u jiżgura wkoll kundizzjonijiet ugwali għall-organizzaturi tal-pakketti ta' vjaġġi. Għalhekk il-KESE jirrakkomanda li l-frazi "pakketti organizzati b'mod okkażjonali" tithassar mill-premessa 19 tal-Memorandum ta' Spjegazzjoni tad-Direttiva.

3.7 Il-vjaġġi kolloxi kompriż u l-arranġamenti tal-ivvjaġġar assistiti li jkopru inqas minn 24 siegħa għandhom jiġu inklużi fl-ambitu tal-proposta. Billi ż-żmien kopert huwa limitat, ir-riskju għan-negożjant huwa inqas filwaqt li l-konsumatur jistgħu jiffaċċjaw daqstant problemi bħal f'pakketti oħra. Barra minn hekk, f'ċerti pajjiżi dan il-limitu ma jeżistix ⁽³⁾.

4. Trasparenza

4.1 Il-proposta timmira li żżid it-trasparenza għall-konsumatur u tiżgura li jkun infurmati dwar it-tip ta' kuntratt li se jiffirmaw u d-drittijiet rispettivi tagħhom. B'hekk jiġu evitati każijiet li diġà sehhew fil-passat fejn il-konsumatur setgħu ngħataw x'jifhemu li kienu koperti meta ma kinux.

4.2 Il-KESE huwa favur iktar informazzjoni u informazzjoni iktar ċara għall-konsumatur dwar dak li qed jaqblu miegħu. Madanakollu, minhabba li l-metodoloġija tal-implimentazzjoni tithalla f'idejn il-bejjiegh bl-innut, din it-trasparenza hija inqas faċli li titqiegħed fil-prattika milli fil-fatt wiehed jahseb.

4.3 Ir-reponsabbiltà għandha tkun kemm tal-organizzatur kif ukoll tal-bejjiegh bl-innut, u mhux tal-organizzatur biss. Il-konsumatur hafna drabi jkun konfużi fir-rigward ta' min hu min fil-katina kuntrattwali u hafna drabi jidentifikaw il-bejjiegh bl-imut bħala l-kontroparti kuntrattwali. Barra minn hekk, il-konsumatur m'għandhomx jithallew jiddependu mir-rieda tajba tal-bejjiegh bl-innut biex jitransferixxi l-ilmenti tagħhom, għalhekk l-implimentazzjoni tajba ta' Artikolu 31 hija importanti hafna.

5. Regoli speċjali dwar il-pubblikazzjoni

5.1 Ir-rekwiżit stabbilit fid-Direttiva 1990 li l-fuljetti jiġu stampati thassar billi l-internet għab miegħu era ġdida ta' informazzjoni għall-konsumatur. It-tnehhija ta' dan ir-rekwiżit tiffirka lill-industrija EUR 390 miljun fis-sena ⁽⁴⁾. Madanakollu l-proposta l-ġdida xorta għadha titlob li l-konsumatur jingħata l-informazzjoni kollha fil-fażi tal-kuntratt u jiġi infurmat bil-miktub f'każ ta' xi tibdil.

5.2 Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon l-iffirka li se tagħmel l-industrija u jhegġeg li dan jintuza għall-innovazzjoni, l-impjeg u t-tkabbir. Madanakollu l-KESE jemmen li l-konsumatur li ma jużawx l-internet, minhabba li jagħzlu hekk jew minhabba nuqqas ta' riżorsi, m'għandhomx ikunu żvantaġġati f'termini ta' aċċess għall-informazzjoni korretta.

6. Informazzjoni prekuntrattwali u tibdil fil-kuntratt

6.1 Il-KESE jenfasizza l-bżonn li l-informazzjoni prekuntrattwali tingħata f'forma li sservi fit-tul sabiex il-konsumatur jkun jistgħu jaqrawha meta jridu.

6.2 Barra minn hekk il-KESE jaċċetta li l-informazzjoni li tingħata lil min ikun se jivjaġġa, kemm qabel il-kuntratt kif ukoll mal-kuntratt, tista' tinbidel iżda l-informazzjoni relatata mal-isem u l-indirizz tal-fornitur hija wisq importanti biex tinbidel, u għalhekk m'għandhiex tkun soġġetta għal bidla.

6.3 Tibdil sinifikanti fil-kuntratt għandu jkun possibbli biss jekk dan ma johloqx inkonvenjenza għall-passiġġier. Barra minn hekk, li l-konsumatur jaċċetta t-tibdil, għandha tkun proċedura esplicita u mhux taċita kif propost f'Artikolu 9.2 (b).

6.4 Id-dritt tal-organizzatur li jikkancella l-pakkett jekk in-numru minimu ta' persuni ma jintlahaqx għandu jithassar. Minkejja li l-possibbiltà teżisti diġà fid-direttiva attwali din m'għadhiex ġustifikata għax it-teknoloġija issa tippermetti lin-negożjanti li jfassru u jimmaniġġjaw b'mod faċli r-riskji involuti fl-offerti u l-operazzjonijiet tagħhom.

⁽³⁾ Fl-Ungerija u l-Awstrija, pereżempju, il-vjaġġi ta' inqas minn 24 siegħa huma koperti wkoll. F'ċerti pajjiżi (eż. Spanja) diġà qed tiżdied l-offerta ta' taħlita ta' trasport+ikel+biljetti għal spetakli jew avvenimenti sportivi, is-servizz shih jingħata f'inqas minn 24 siegħa u mingħajr akkomodazzjoni.

⁽⁴⁾ Din id-data hija mehuda mill-valutazzjoni tal-impatt tal-KE SWD(2013) 263 final.

6.5 Il-kuntratti għandhom ikunu fil-lingwa tal-konsumatur.

7. Id-drittijiet ta' kancellazzjoni

7.1 Taht ir-regoli l-ġodda l-konsumaturi għandhom id-dritt li jitransferixxu l-kuntratt lil persuna terza u anki li jhassru l-kuntratt. Jekk jagħmlu dan ikollhom iħallsu tariffa sostanzjali lill-organizzatur biex ikopri l-ispejjeż li jkun garrab.

7.2 Il-KESE jappoġġja l-estensjoni tad-dritt tal-konsumatur li jikkancella eżatt qabel it-tluq. Madanakollu għandu dubji fir-rigward tal-valur reali ta' tariffa "raġonevoli" f'każ ta' terminazzjoni mill-konsumatur. Din id-Direttiva għandha tistabbilixxi prinċipji ġenerali jew regoli dwar kif jiġi kalkulata il-kumpens li jrid jagħti l-konsumatur. Il-ħlas m'għandux ikun sproporzjonat jew eċċessiv.

7.3 Barra minn hekk il-konsumatur għandu jkollu l-possibiltà li jikkancella l-kuntratt minħabba raġunijiet mhux previsti u li mhumiex fil-kontroll tiegħu, bħal mard jew mewt fil-familja, mingħajr ma jhallas kumpens, dan b'mod korollarju mad-dritt propost tal-organizzatur li jikkancella f'każijiet ta' forza maġġuri mingħajr ma jagħti kumpens.

8. Ir-responsabbiltà f'każ ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni

8.1 Il-kumpens ta' massimu ta' EUR 100 u tliet iljeli għal kull vjaġġatur assolutament mhux aċċettabbli għall-KESE. Dan imur kontra r-responsabbiltà ġenerali tal-organizzatur li jagħti s-servizz miftiehem lill-konsumatur. Barra minn hekk huwa kontra l-prinċipju ta' "kumpens sħiħ" għad-danni li huwa prinċipju ġenerali tal-liġi fl-Istati Membri kollha tal-UE. Il-limitu fuq il-prezz m'għandux jiġi applikat qatt għal persuni b'mobbiltà mnaqqsa.

8.2 Il-KESE jinnota bi pjaċir li d-Direttiva proposta speċifikament tinkludi d-drittijiet tal-persuni b'diżabbiltà pereżempju f'Kapitolu 4.

8.3 Il-KESE jirrakkomanda lill-Kummissjoni li l-premessa tad-Direttiva proposta għandha tinkludi referenzi għaċ-ċertifikazzjoni tal-aċċessibbiltà u l-istandardizzazzjoni tagħha għax dan jipprovdi informazzjoni prezzjuża għall-aġent tal-vjaġġar.

8.4 Il-KESE jaqbel li l-prinċipju li l-vjaġġaturi jkunu responsabbli li javżaw lill-organizzatur dwar "il-htigijiet partikolari tagħhom (tal-vjaġġaturi) mill-inqas 48 siegħa qabel il-bidu tal-pakkett", ikun japplika wkoll għall-persuni b'diżabbiltà. Madanakollu l-KESE jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li hafna drabi vjaġġatur ikun irid jagħmel dan iżda ma jsibx mod kif jikkomunika mal-organizzatur. Għalhekk huwa importanti li l-metodi għall-komunikazzjoni ta' din l-informazzjoni jkunu ċari għal min qed jivjaġġa (dawn jistgħu, pereżempju, jinkludu parti speċifika fil-formola tal-applikazzjoni online).

9. Sistema ta' rimedju mtejba

9.1 Ir-rimedju huwa aspett kruċjali tal-harsien tal-konsumatur. Sa issa, il-konsumaturi xi drabi kellhom jiffaċċjaw sitwazzjoni fejn il-piż tar-responsabbiltà għadda minn fornitur tas-servizzi għal iehor u l-konsumatur thalla f'sitwazzjoni eżasperanti. Il-proposta tenfasizza l-bżonn ta' punt ta' kuntatt uniku f'każ li xi haġa tmur hażin.

9.2 Il-KESE huwa favur is-semplifikazzjoni tar-rimedju għall-konsumaturi billi jkun hemm punt ta' kuntatt wiehed meta jkun hemm problema fil-vjaġġi kollox kompriż personalizzati. Dan il-punt ta' kuntatt uniku għandu jiġi ċċarat mill-bidu tad-diskussjonijiet dwar kuntratt għall-vjaġġ kollox kompriż.

9.3 Il-konsumaturi għandu jkollhom biżżejjed żmien biex iressqu l-ilment tagħhom u mhux jiġu sfurzati li jagħmlu dan immedjatament, b'dan il-mod ma jiċċaħħdux mid-dritt ta' rimedju wara l-perjodu ta' vjaġġar.

10. Impatt tal-proposta

10.1 Il-KESE jagħraf l-impatt sinifikati ta' din il-proposta għidha kemm fuq il-konsumaturi kif ukoll fuq in-negozju. Jeżistu numru ta' benefiċċji għaž-żewġ partijiet hekk kif imsemmi fl-istqarrijiet għall-istampa tal-Kummissjoni dwar is-suġġett.

10.2 Il-proposta riveduta ser iġġib protezzjoni tal-konsumatur msahha f'ċerti oqsma u frankar għall-industrija. Minkejja dan, il-KESE għadu mħasseb dwar l-implimentazzjoni adatta tal-informazzjoni li ser tingħadda lill-konsumatur u li ser tneħhi r-responsabbiltajiet tal-industrija.

10.3 Barra minn hekk, minkejja li l-arranġamenti individwali tal-ivvjaġġar mhumiex koperti minn din id-Direttiva m'għandhomx jinvolvu livell inqas ta' protezzjoni tal-konsumatur.

11. It-tishih tad-dispożizzjonijiet legali

11.1 Il-KESE jinnota li hemm problema fir-rigward tal-frammentazzjoni legali tad-drittijiet tal-ivvjaġġar u l-vaganzi u li hemm bżonn ta' approċċ iktar armonizzat. L-ivvjaġġar u l-vaganzi mhumiex koperti taht il-legislazzjoni tad-drittijiet ġenerali tal-konsumatur u l-anqas mid-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur 2011/83. Din l-esklużjoni twassal għal frammentazzjoni u protezzjoni dgħajfa tal-konsumaturi Ewropej huma u jivvjaġġaw. Barra minn hekk, filwaqt li l-ivvjaġġar individwali huwa kopert b'mod differenti f'Direttivi oħra u jitqies b'mod speċifiku fihom, il-firxa ta' drittijiet differenti miġbura f'dawn id-Direttivi tohloq iktar konfużjoni għal min ikun qed jivvjaġġa.

12. Insolvenza

12.1 Il-protezzjoni tal-konsumaturi kontra l-insolvenza kif inkluda f'din il-proposta hija pożittiva, sabiex jiġu evitati sitwazzjonijiet fejn il-konsumaturi vulnerabbli jkollhom jippruvaw jiffaċċjaw sitwazzjonijiet ta' insolvenza waqt il-vaganzi tagħhom. Madanakollu, għandha tiġi żgurata l-kooperazzjoni min-naha tal-amministrazzjoni, u l-punti ta' kuntatt provduti għandhom joperaw malajr.

13. Revizzjoni

13.1 Il-KESE jinnota bi pjaċir li fi żmien 5 snin, il-Kummissjoni timmira li tissottometti lill-Kunsill u lill-Parlament revizzjoni tal-applikazzjoni ta' din il-proposta, u li tagħmel proposti legiżlattivi. Il-KESE jenfasizza li din ir-revizzjoni għandha tibda immedjatament malli tidhol fis-seħh id-Direttiva; dan jiżgura li tkun disponibbli stampa ċara tal-implimentazzjoni fil-fażijiet bikrija u li l-proposti legiżlattivi ma jkunux jirrikjedu tul ta' żmien twil biex jiġu adottati.

14. Armonizzazzjoni u relazzjoni mal-liġi kuntrattwali ġenerali

14.1 L-armonizzazzjoni shiha li qed tipproponi l-Kummissjoni m'għandhiex twassal biex jitbaxxa l-livell attwali ta' ħarsien tal-konsumatur. L-Istati Membri għandu jkollhom il-libertà li jżidu mar-regoli tad-Direttiva u jzommu r-regoli li jeżistu fil-livell nazzjonali.

14.2 Il-KESE jenfasizza li s-sistema ta' rimedji speċifiċi fil-każ ta' nuqqas ta' eżekuzzjoni jew eżekuzzjoni insuffiċjenti min-naha tan-negozjant għandha implikazzjonijiet għal-liġi kuntrattwali ġenerali fl-Istati Membri u konsegwentement ir-relazzjoni bejn il-proposta u l-liġi kuntrattwali ġenerali għandha tiġi ċċarata.

15. Punti oħra

15.1 Termini vagi fil-proposta tal-Kummissjoni bħal "parti sinifikati" (Artikolu 2(2)(d), perjodu ta' "żmien raġonevoli" (Artikolu 9(2)(b) u "sproporzjonat" (Artikolu 11(2) għandhom jiġu definiti b'mod iktar ċar.

15.2 Punti 2(b)(i) u 5(a) ta' Artikolu 3 huma kontradittorji u għalhekk iridu jiġu ċċarati.

15.3 Il-Kummissjoni għandha tressaq lista indikattiva mhux komprensiva ta' servizzi turistiċi oħra (Artikolu 3(1)(d) flimkien mat-tariffi u l-limiti ta' żmien imsemmija f'Artikolu 10(1) u ċ-ċirkustanzi straordinarji msemmija f'Artikolu 12(3)(iii).

Brussell, 11 ta' Diċembru 2013

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Henri MALOSSE